

STAKEHOLDER FÓRUM SPOJILO ODBORNÍKOV V OBLASTI ZDRAVOTNÝCH POLITÍK,
ONKOLÓGOV, VEDCOV A ZÁSTUPCOV PACIENTOV

Na pôde MZ SR sa dnes, v piatok 15. decembra 2023 uskutočnilo na ministerstve zdravotníctva Stakeholder Fórum: Integrácia klinickej starostlivosti, výskumu, inovácií a vzdelávania v rámci siete komplexných onkologických centier v Európe. *Súčasný stav a výzvy pre Slovensko* pod záštitou prezidentky Slovenskej republiky, venované projektu CraNE-JA: *Sieť komplexných onkologických centier – Prípravné aktivity pre tvorbu Národných komplexných onkologických centier (CCC) a ich sieťovaní v rámci EÚ*. Národný onkologický inštitút (NOI) v Národnom onkologickom ústave (NOÚ) aktívne participuje na tomto projekte, ktorého hlavným cieľom je vytvoriť európsku sieť už existujúcich a novovytvorených komplexných onkologických centier, podporiť implementáciu skorého zachytávania ochorení, skríningu, diagnostiky, liečby, podpory prežívších onkologických pacientov, výskumu a vzdelávania pre zamestnancov v onkológii so zabezpečením potrebnej kvality a jej kontrolou. Projekt pripravuje nevyhnutné predpoklady týkajúce sa administratívy a profesionálneho zabezpečenia, aby sa zjednodušilo zavedenie takejto európskej siete.

Počas Stakeholder Fóra sa prítomným prostredníctvom video príhovoru prihovorila prezidentka SR Zuzana Čaputová, ako aj a zástupca vedúceho oddelenia pre onkologické ochorenia a zdravie v Európskej komisii, DG Santé - Mathhias Schuppe. Priamo v konferenčnej sále prítomných privítali a pozdravili ministerka zdravotníctva Zuzana Dolinková a vedecký koordinátor projektu CraNE-JA – Tit Abreht.

Ministerka zdravotníctva Zuzana Dolinková vo svojom príhovore uviedla, že prepájanie Slovenska s odborníkmi z popredných organizácií a inštitúcií v Európe je veľmi dôležité: *„Vytvorenie komplexného onkologického centra na Slovensku a jeho zapojenie do európskej siete onkologických centier umožní napredovať v onkologickej starostlivosti, ktorá bude prepájaná so špičkovým výskumom a vzdelávaním. Napĺňanie schváleného Európskeho plánu boja proti rakovine a Národného onkologického programu SR vnímam ako politický záväzok. Ministerstvo zdravotníctva poskytne plnú súčinnosť pri implementácii krokov, ktoré môžu priniesť benefity pre onkologických pacientov, ich rodiny, blízkych príbuzných a v konečnom dôsledku pre všetkých občanov Slovenskej republiky.“* **Štátny tajomník MZ SR Michal Štofko vyjadril plnú podporu vzniku komplexného onkologického centra zo strany ministerstva zdravotníctva.**

Štátny tajomník Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR Róbert Zsembera dal prísľub spolupráce s ministerstvom zdravotníctva: *„Je potrebné ukončiť rezortizmus a vytvoriť projektové skupiny, ktoré budú spolupracovať a výsledky spolupráce budú pociťovať samotní pacienti. Zároveň chceme, aby sa na školách všetkých typov venovala pozornosť téme prevencie ochorení.“*

Tit Abreht vyzdvihol angažovanosť Slovenska v tomto významnom projekte a tiež v spoločnom úsilí pri napĺňaní cieľom Európskeho plánu boja proti rakovine: *„Je veľmi pozitívne, že dnes zaznela silná politická podpora projektu od oboch ministerstiev. Je potrebné povedať, že onkologické starostlivosť tu je, ale je dôležitá komplexnosť tejto starostlivosti a spolupráca medzi*

existujúcimi centrami a budúcimi centrami, správne naplánovaná cesta pacienta a aby bolo jasne definované, aká starostlivosť bude pacientovi na tejto ceste poskytnutá.“

Súčasťou hlavnej iniciatívy č. 5 Európskeho plánu boja proti rakovine je vytvorenie aspoň jedného národného komplexného onkologického centra v každom členskom štáte EÚ a zabezpečenie jeho prepojenia so sieťou ostatných centier v EÚ. Úlohou centra je uľahčiť zavádzanie kvalitnej diagnostiky a liečby vrátane odbornej prípravy, výskumu a klinických skúšaní v celej EÚ. Cieľom tiež je, aby 90 % pacientov vyžadujúcich liečbu v centre k nej malo prístup. **Komplexné onkologické centrum by malo zabezpečiť onkologickú starostlivosť naprieč rôznymi typmi nádorových ochorení počas cesty pacienta a integrálne prepojiť zdravotnú starostlivosť s výskumom, zavádzaním inovácií a edukáciou na všetkých úrovniach.** Príkladom onkologického centra, ktoré nedávno získalo označenie akreditovaného komplexného onkologického centra OECl, je Masarykov onkologický ústav v Brne.

„Slovensko nemá v súčasnosti etablované komplexné onkologické centrum. Stojíme preto pred veľkou výzvou, spojiť všetky relevantné zainteresované strany v rámci spoločnej diskusie s následnou realizáciou krokov vedúcich k vytvoreniu onkologického centra, ktoré úspešne pomáhajú onkologickým pacientom a dokážu s vysokokvalitnou a dostupnou zdravotnou starostlivosťou naplno integrovať excelentný výskum, vývoj a vzdelávanie,“ vyjadrila sa **Mária Rečková, riaditeľka Národného onkologického inštitútu.**

Koordinátorka pre výskumné a vzdelávacie projekty NOI **Soňa Čierniková** doplnila: *„Aj vďaka aktívnej participácii NOI v NOÚ v renomovanom európskom projekte CraNE-JA sa Slovensko angažuje v iniciatívach Európskeho plánu boja proti rakovine, nasmerovaných na zlepšenie dostupnosti komplexnej starostlivosti o onkologických pacientov a zníženie nerovnosti v prevencii, diagnostike a liečbe, ktoré v súčasnosti ešte stále existujú naprieč Európou.“*

Na základe Akčného plánu 3 Národného onkologického programu SR je potrebné dobudovať Národné komplexné onkologické centrum na pôde Národného onkologického ústavu v Bratislave a naň nadväzujúcu komplexnú starostlivosť v onkologických ústavoch (Onkologický ústav sv. Alžbety v Bratislave, Východoslovenský onkologický ústav v Košiciach) **a sieť komplexných onkologických centier** s cieľom zlepšiť prístup k adekvátnej a inovatívnej diagnostike a liečbe onkologických ochorení pre všetkých pacientov na Slovensku. **Rozvoj detskej onkológie je potrebné zabezpečiť v Národnom ústave detských chorôb s nadväznosťou na komplexné onkologické centrum v NOÚ.**

Hlavný odborník MZ SR pre odbor klinickej onkológie a prednosta II. Onkologickej kliniky LF UK a NOÚ Michal Mego: *„Veľmi si vážim, že experti z rôznych oblastí onkológie prejavili záujem diskutovať súčasný stav a výzvy, ktoré čakajú Slovensko pri vytváraní komplexného onkologického centra. Národný onkologický ústav stojí pred náročnou a ambicióznou úlohou byť lídrom a koordinátorom onkologickej tematiky na Slovensku, k čomu bude pristupovať s veľkou pokorou a zodpovednosťou, pričom naplno využijeme skúsenosti nielen z Českej republiky, ale aj z ostatných krajín EÚ, ktoré takéto centrum alebo dokonca viac centier už majú. Je dôležité aj vzdelávanie nových lekárov - onkológov a je potrebná veda a výskum, ktoré prinesú inovatívnu liečbu pacientom.“*

Tlačová správa

15. decembra 2023

V rámci už deklarovaných princípov, o ktorých sa diskutovalo v júli 2023 na pôde MZ SR za prítomnosti riaditeľa pre kvalitu a akreditáciu OEI Simona Obersta, **je potrebné spojiť výskum rakoviny, vzdelávanie a poskytovanie zdravotnej starostlivosti s cieľom vytvoriť nevyhnutné množstvo odborných znalostí a kompetencií.** Dôležité je vytvoriť mechanizmy na posilnenie a udržanie spolupráce, ktorá poskytuje vysokokvalitnú zdravotnú starostlivosť s integrálnym zapojením kvalitného výskumu a vzdelávania. Okrem zabezpečenia poskytovania dostupnej kvalitnej liečebnej starostlivosti je nevyhnutné efektívne prepájať základný, translačný a klinický výskum a zabezpečovať kvalitné a systematické pregraduálne a kontinuálne postgraduálne vzdelávanie naprieč zdravotníckymi profesiami a odbormi, ktoré sa podieľajú na zabezpečovaní starostlivosti o onkologického pacienta.

Medzi prezentujúcimi na Stakeholder Fóre boli aj **námestník pre zdravotnú starostlivosť v Národnom onkologickom ústave, Jozef Dolník**, generálny manažér Cancer Center Board, Oslo University Hospital CCC Per Magnus Mæhle, hlavný koordinátor dôležitého projektu ECHoS (Establishing of Cancer Mission Hubs: Networks and Synergies) - Hugo Soares a vedúca akreditačnej sekcie z oddelenia medzinárodných akreditácií v Masarykovom onkologickom ústave CCC v Brne - Oľga Sapožnikov a ďalší stakeholderi.

V závere podujatia bol prezentovaný **návrh Vyhlásenia zúčastnených strán** so zadefinovaním hlavných výstupov podujatia, ktoré bude sripomienkované a publikované začiatkom roka 2024 ako dôležitý podporný materiál pre tvorbu onkologického centra na Slovensku.